

Driften i alt Fald endnu for et Aar, fremfor strax efter en forholdsvis heldig Kampagne at foretage et ogsaa for Selskabet selv saa alvorligt Skridt som en Standsning; men da Ministeriet endnu midt i Juli ikke havde modtaget nogen nærmere Meddelelse fra Bestyrelsen, fandt man sig foranlediget til at rette en indtrængende Anmodning til denne om snarest at blive gjort bekendt med, hvorvidt den vilde optage Kampagnen 1888 eller ikke, efter som man nu stærkt nærmede sig den yderste Tid, da de Sukkerdykere, der havde været villige til at indgaa nye Kontrakter, maatte træffe omfattende Forberedelser, hvis de ikke kunde benytte Fabrikken, idet de i Tillid til denne stode ganske uden eller med utilstrækkelige Sukkerværker.

Bestyrelsens Svar, der først afgaves den 25de August, var imidlertid saadan, at det maatte lade Ministeriet i Uvisshed om Bestyrelsens Hensigt i den omspurgte Henseende, og strax efter dets Modtagelse gjen tog man derfor Begjæringen om et bestemt Svar. Foranlediget ved nogle Ytringer i Bestyrelsens nysnævnte Skrivelse om, at Indgaaelse af flere aarige Kontrakter havde længere Rækkevidde end Spørgsmaalet om et enkelt Aars Drift, og at, om end det i Kampagnen 1887 indvundne Overskud muligt vilde kunne opbringe et enkelt Aars Tab ved utilstrækkelig Kørlevering, vilde det ikke være tilstrækkeligt, til at møde kommende Aars mulige Underkud, fremhævede Ministeriet ikke blot, at det fremsatte Spørgsmaal alene havde angaaet Kampagnen i 1888, men tilbød ogsaa, hvis Selskabet vilde paatage sig at gennemføre denne Kampagne (hvorum Spørgsmaalet nu var i høj Grad brændende) at samtykke i, at Overskudet for 1887, i Stedet for strax at anvendes til Afbetaling paa Selskabets Rentereftancer til Statskassen, maatte holdes i Reserve til Dækning af det befrygtede Driftstab i 1888, hvis et saadant virkelig skulde resultere, ligesom man erklærede sig villig til for Kampagnen 1888 at gjøre de samme Indrømmelser, som man — som her foran forklaret — havde gjort for Kampagnerne 1885 og 1887. Under 2den September modtog man Bestyrelsens Svar, der indeholdt, at Selskabet efter det gjorte Tilbud vel vilde kunne fortsætte Driften og indgaa Kørleveringskontrakter for det ene Aar 1888, men kun paa den Betingelse, „at samtlige af Bestyrelsen indgaaede Kontrakter med det ansatte Personale med Hensyn til Gagering og fri Hjemreise, ligesom ogsaa, om der til det Tidspunkt maatte være andre svøgende uafgjorte Gjældsposter, respekteredes af Ministeriet, hvis Driftens

Fortsettelse efter den eller en senere Kampagne skulde overgaa til dette, eller at Ministeriet paa anden Maade vilde holde de Vedkommende skadesløse i Henhold til de med dem indgaaede Kontrakter — i modsat Fald vilde Bestyrelsen ikke kunne paatage sig Fortsettelsen af Fabrikens Drift i den forestaaende Kampagne.”

Da den saaledes stillede Betingelse ganske faldt sammen med den i Bestyrelsens Skrivelse af 18de April fremsatte Begjæring, hvilken Finanzministeriet den Gang bestemt havde erklæret ikke at kunne gaa ind paa, var det altsaa givet, at Bestyrelsen vilde lade Fabrikken henstaa ubenyttet i 1888, og derigjennem i alt Fald meget tvivlsomt, om Selskabet nogenstunde vilde kunne tilveiebringe de Pengemidler, som vilde behøves til paany at sætte Driften i Gang.

At forholde sig som passiv Tilskuer hertil maatte Finanzministeriet anse for uforparligt. Fabrikken, der for Tiden befinder sig i fuldstommen god og vel vedligeholdt Stand, repræsenterer en meget stor Værdi, som vel ikke nøie kan angives, fordi det maa anses for umuligt i Kolonierne at finde Burderingsmænd med saadan teknisk Indsigt, at de vilde kunne afgive en tilforladelig Taxation; men en Forestilling om Værdien kan hentes fra, at der til dens første Anlæg og den efter Kampagnen 1878 foretagne betydelige Forbedring (alle senere udførte Vedligeholdelses- og Forbedringsarbejder altsaa ikke medregnede) er anvendt over 2¼ Millioner Kr. Fabrikken, der tjener Statskassen til Pant for de i Henhold til Lov 25de Februar 1876 ydede Laan af i Alt 1,414,784 Kr. 57 Ø., hvortil kommer Rentereftancer af i Alt 582,696 Kr. 59 Ø., vilde selvfølgelig ved i Selskabets Besiddelse at henstaa ganske ubenyttet, sandsynligvis i en Aarrække, efterhaanden tabe mere og mere i Værdi, og da der ikke er mindste Udset til, at den overhovedet skulde kunne finde en privat Kjøber, endstige til en Pris, der blot tilnærmelsesvis svarede til dens virkelige Værdi eller selv blot til Statskassens deri prioriterede Forbring, og det som bemærket er overmaade tvivlsomt, om Selskabet selv vilde kunne tilveiebringe Midlerne til paany at sætte den i Virksomhed, vilde den sandsynlige Følge af dens Standsning blive en Tilintetgjørelse af omtrent hele Værdien.

Ogsaa middelbart vilde selv blot et enkelt Aars Standsning medføre Tilintetgjørelsen af store Værdier og drage vidtgaaende Følger efter sig. Den Hensigt, hvori det bethdelige Statslaan bevilgedes ved Loven